

Skane
Alles
Hvilk

1879 1879

Upp. av Nils Nilsson
Paragraf

1.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Stensko jettens historia och Mellby Kyrka

Som ni alla vet så var stensko jätten den siste av sin stam, först led jätten Finn ett så obelönat slut vid Lunds domkyrka bygge och så trolken vid tepperten? Trolle Ljungby och då var det stensko jätten som hörsamlade de spridda trolken till sig i havudskaalle lungen vid Östersjöns strand och var således självhärskare, men så en gång störcas skan i sin bergfasta boning av en underlig darrning och ett seltsamt ljud, ett ljud som seke kom från thors vagn utan från något annat och för att försäkra sig varifrån den underliga darrningen kom, så en klar afton bertiger han bergets krön och sänder oforskande eldblickar mot väster och där får han sikte på en hög vit pelare (neml. Mellby Kyr^{stom}ka) och förvissad att det underbara ljudet kom därifrån kallar han upp till sig jättinnan och befäller henne att lägga en stor sten i sitt hårband och slunga den mot den vidunderliga pelaren. Stenen for genom luften men nådde icke fram utari

blev liggande på klippan öster om dalängarne,
Fram vältrav jettin åter en sten och härbandet
lägges om och stenen far genom rymden men med
samma resultat, den föll ner strax ^{nor} öster om Lvinabergs
by (ligger i skolträdgården) men nådde ej Mellby kyrkstorn
Nu blev jettin vred och slog till jettinnan så hon
föll ned från berget och därpå griper han tag i den
store stenen som ligger på toppen av berget (motsvarende
stenen på lilla-sten) och med handen slungar den
mot det förhatliga Kyrkstornet, men även nu använd
det ondska anslag mot Mellby kyrka och stenen faller
ner på Ola Pers hall nordvärt om Mellby by och de
gamle veta att ontala att märket efter jettens hand
med sina tre fingrar varit tydligt kvar på stenen.

Förskräckt och darrande drog sig jettin ner och
tillbaka in i sin bergskreva och försökte icke mer
att kasta sten på Mellby kyrka utan istället
samlade till sig alla kringsprieldas trobb och såände den
ut då och då att göra skada och ofog, Hurus detta blev
upptäckt kom av en händelse. En dräng från Mellby
by blev utsänd en dag på senhösten att söka upp en
del utgångs "ök" och efter att ha strövat omkring i
Kortelso kom han till stensho och går upp på bergi
för att försöka få någon syn på "ögen" men förgäves,
istället får han höra ett hiskeligt buller nere i berget
Ung o modig som han var begiver han sig till
Öppningen på nordridan och krypande på händer

Och fötter över klippor och sten, när han själva öppning
till jettens salar. Där står jätten och utdelar höga
svarta hattar till trollen och som han hade satt hatten
hatten på huvudet gav han den ett slag med handen så
att den for ner till axlarna och på så sätt gjordes trollen
osynliga när de kommo ut om bergst. Nu hade drängen
ärett detta och längtade efter att få sig en hatt och bliva
osynlig, kryper han på knän fram till jätten och säger som
de andre trollen; giv mig en hatt. och det fick han; Nu
bar det i väg mot Mellby by, icke mot kyrkan utan
mot Nörrgår (Kils Anders N. 28) där var storbröllop och
alla gästerna voro satta till bords i sommarstugan och
trollen kommo in om sters-dörren och placera sig
emellan gästerna och maten förvann från skålen oc-
fat så kokarna förvånades över den strykande
aptiten som bröllopsfolket hade. Men när maten
var slut voro trollen mätta och då fick drängen en
styggsida, sprang ut i stersst och begärde den stora
kopparkittelen full med skällhit vatten, placerad
nedanför tröskelen till sommarstugan och när troll
skulle tillbaka samma väg de kommit bar det med,
kittelen och drängen som stod vid sidan öste över
den en skopa med vatten och trollen skrek han "säg
mig" "han säg mig" skrämde kvinnorna från spisen.
De stackars trollen fortsatte sin flykt samma

våg de kommit men kunna icke längre än till
Kassa-kärr där de bleva liggande och förgingos
och de gamle kunde berätta att nattetid på hösten
kunde man få se hur trollen fore omkring med lykter,
sökande efter sina förlorade hattar.

Många år efter det märkvärdiga bröllopet i Norre Gärd
kom samma dräng till stenshuset och förveta
som alltid lät honom en gång krypa in till jettens bonin
och kom mycket riktigt in till dörran och kikar in
och får se jätten sittande vid det stora storbordet
där han suttit och väntat på trollen skulle komma hem
med den goda maten bröllopsmaten och där hade han
sittit så länge att det vita skägget vuxit igenom
bordskävan. Genom lite oförriktig rörelse av drängen
vaknade jätten och drängen förbryckat rusar ut och
det i hög tid för i ett nu, rasar nordridan av berget
och sedan dess har ingen funnit ingången till
Stensho jettens salar. Ny icke ens Patron H. på
Lvalsholm lyckades finna den?

Erhöfönd brev

Folkminnes Arkivet
Lund

Sänder härmed avskrift av
Stenhusvedsjättens historia, enligt avtal
vid Åkars Brytesstuga Kristi himmelsfärds
dag med deltagare i Folkminneskurser i
H. Olof Doent v. Lydon & Fil. kand. L. Lihlblad
Högskoleinspektör
Nils Nilsson
adv. Baråkra Kivik